OIKEUSMINISTERIÖ

	MUISTIO	Liite 1
Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto Tuomioistuinasiatyksikkö	5.7.2019	VN/5792/2018

ASIANTUNTIJAJÄSENTEN MÄÄRÄÄMINEN TYÖTUOMIOISTUIMEEN

Taustaa

Tasavallan presidentti on 14.12.2018 määrännyt toimikaudeksi 1.1.2019 – 31.12.2023 työtuomioistuimen työsuhteisiin perehtyneeksi työnantajaetuja edustavaksi asiantuntijajäseneksi muun muassa työmarkkinajohtaja Nina Pärssisen ja virkasuhteisiin perehtyneeksi työnantajaetuja edustavaksi asiantuntijajäseneksi muun muassa neuvottelupäällikkö Sari Ojasen. Pärssinen on määrätty tehtäväänsä Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n ehdotuksesta ja Ojanen Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ehdotuksesta.

Työtuomioistuin on myöntänyt Pärssiselle ja Ojaselle heidän pyynnöistään eron asiantuntijajäsenen tehtävästä, Pärssiselle 1.4.2019 ja Ojaselle 1.6.2019 lukien. Pärssiselle ja Ojaselle myönnettyjen erojen johdosta työtuomioistuimeen tulee määrätä uudet asiantuntijajäsenet ja mahdolliset varajäsenet jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Työtuomioistuin toimii erityistuomioistuimena työ- ja virkaehtosopimuksia koskevissa riita-asioissa sekä käsittelee sille lain nojalla kuuluvat valitusasiat. Oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa annetun lain (646/1974) 8 §:ssä (679/2016) säädetään asiantuntijajäsenten osallistumisesta työtuomioistuimen kokoonpanoon. Asiantuntijajäsenten nimittämismenettelystä säädetään tuomioistuinlaissa (673/2016).

Asiantuntijajäsenen nimittäminen ja kelpoisuusvaatimukset

Tuomioistuinlain 6 luvun 2 §:n mukaan työtuomioistuimessa on neljätoista asiantuntijajäsentä, jotka osallistuvat asioiden käsittelyyn ja ratkaisemiseen noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa annetussa laissa säädetään. Asiantuntijajäsenistä kaksi on lainoppineita ja sellaisia, jotka eivät edusta työnantaja- tai työntekijäetuja. Muista asiantuntijajäsenistä kahdeksan on työsuhteisiin ja neljä virkasuhteisiin perehtyneitä. Asiantuntijajäsenille voidaan määrätä tuomioistuinlain 17 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan riittävä määrä varajäseniä.

Tuomioistuinlain 17 luvun 3 §:n mukaan tasavallan presidentti määrää asiantuntijajäsenet työtuomioistuimeen. Saman luvun 5 §:n mukaan asiantuntijajäsenet määrätään viiden vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Jos asiantuntijajäsenen tehtävä vapautuu kesken toimikauden, asiantuntijajäsenen tilalle voidaan määrätä uusi jäsen. Jäsenet määrätään kuitenkin enintään siihen asti, kun he täyttävät tuomareille säädetyn eroamisiän.

Tuomioistuinlain 17 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan työnantajaetuja edustavien asiantuntijajäsenten on oltava työ- tai virkasuhteisiin perehtyneitä.

Tuomioistuinlain 17 luvun 7 §:n 2 momentin mukaan esitys työtuomioistuimen työsuhteisiin ja virkasuhteisiin perehtyneiden jäsenten määräämiseksi tehdään 13 §:ssä tarkoitettujen ehdotusten perusteella. Mainitun 13 §:n 1 momentin mukaan työtuomioistuimen työsuhteisiin ja virkasuhteisiin perehtyneet asiantuntijajäsenet määrätään työnantaja- ja työntekijäetuja edustavien tahojen ehdotusten perusteella:
1) työsuhteisiin perehtyneistä jäsenistä:
a) neljä työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen; ja
b) neljä työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta; sekä
2) virkasuhteisiin perehtyneistä jäsenistä:
a) kaksi valtiovarainministeriön, kunnallisen työmarkkinalaitoksen, evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksen ja Suomen Pankin; ja
b) kaksi valtion ja Suomen Pankin virkamiesten sekä kunnallisten ja kirkollisten viranhaltijain ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Mainitun 13 §:n 2 momentin mukaan ehdotettujen asiantuntijajäsenten keskuudessa on oltava teollisuuden, maatalouden ja palvelualan työsuhteisiin perehtyneitä henkilöitä. Pykälän 3 momentin mukaan, tullakseen huomioon otetuiksi 1 momentissa tarkoitettujen tahojen ehdotuksissa on oltava vähintään kaksi kertaa niin monta ehdokasta kuin on määrättäviä jäseniä. Ehdotuksiin on liitettävä selvitys siitä, että ehdotetut henkilöt suostuvat ottamaan jäsenyyden vastaan. Pykälän 4 momentin mukaan työtuomioistuimen on ennen esityksen tekemistä pyydettävä 1 momentissa tarkoitetuilta tahoilta ehdotukset asiantuntijajäsenten määräämisestä.

Tuomioistuinlain 17 luvun 16 §:n 4 momentin mukaan työtuomioistuimen työsuhteisiin ja virkasuhteisiin perehtyneet asiantuntijajäsenet on määrättävä siten, että heidän keskuudessaan on riittävästi sekä suomen kielen että ruotsin kielen taitoisia henkilöitä. Saman luvun 17 §:n mukaan asiantuntijajäsenen tehtävään esitettävän on ennen tehtävään määräämistä sekä tehtävän kestäessä annettava tuomioistuimelle valtion virkamieslain 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettu selvitys sidonnaisuuksistaan.

Työtuomioistuimen esitys oikeusministeriölle

Työtuomioistuin on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto ry:tä ja Kunnallista työmarkkinalaitosta tekemään työtuomioistuimelle tuomioistuinlain 17 luvun 13 §:ssä tarkoitetut ehdotuksensa työtuomioistuimen työ- ja virkasuhteisiin perehtyneiden asiantuntijajäsenten ja mahdollisten varajäsenten määräämiseksi Pärssiseltä ja Ojaselta vapautuneisiin asiantuntijajäsenten tehtäviin jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Mainitut tahot ovat toimittaneet työtuomioistuimelle ehdotuksensa.

Työtuomioistuin on sille tehtyjen ehdotusten perusteella esittänyt, että työtuomioistuimen työsuhteisiin ja virkasuhteisiin perehtyneiksi asiantuntijajäseniksi ja asiantuntijajäsenten varajäseniksi 31.12.2023 päättyvän toimikauden loppuun asti määrätään työsuhteisiin perehtyneeksi, työnantajaetua edustavaksi asiantuntijajäseneksi työmarkkinajohtaja Anna Lavikkala, työsuhteisiin perehtyneeksi,

työnantajaetua edustavaksi asiantuntijajäsenen varajäseneksi työmarkkinajohtaja Kim Kaskiaro ja virkasuhteisiin perehtyneeksi, työnantajaetua edustavaksi asiantuntijajäseneksi johtava työmarkkinalakimies Mirja-Maija Tossavainen.

Esitetyistä henkilöistä Lavikkala toimii työtuomioistuimen asiantuntijajäsenen varajäsenenä. Tossavainen ja Kaskiaro eivät ole toimineet työtuomioistuimen asiantuntijajäseninä eivätkä varajäseninä. Kaikki esitetyt henkilöt täyttävät tuomioistuinlaissa asetetut kelpoisuusvaatimukset, ja ovat antaneet suostumuksensa kyseessä oleviin tehtäviin. Työtuomioistuimen myöntämät erot ja esitys huomioon ottaen työtuomioistuimen asiantuntijajäsenten keskuudessa on edelleen teollisuuden, maatalouden ja palvelualan työsuhteisiin perehtyneitä henkilöitä sekä riittävästi suomen ja ruotsin kielen taitoisia henkilöitä.

Kukaan esitetyistä henkilöistä ei saavuta tuomarin eroamisikää ennen toimikauden päättymistä.

Työtuomioistuin on annettujen sidonnaisuusilmoitusten perusteella todennut, ettei kenelläkään esitettävistä henkilöistä ole sellaisia sidonnaisuuksia, joilla voisi olla merkitystä arvioitaessa heidän edellytyksiään hoitaa työtuomioistuimen asiantuntijajäsenen tehtäviä.

Esitys:

Valtioneuvosto päättää esittää, että Tasavallan Presidentti määrää työtuomioistuimen työsuhteisiin perehtyneeksi, työnantajaetuja edustavaksi asiantuntijajäseneksi työmarkkinajohtaja Anna Lavikkalan, työsuhteisiin perehtyneeksi, työnantajaetuja edustavaksi asiantuntijajäsenen varajäseneksi työmarkkinajohtaja Kim Kaskiaron ja virkasuhteisiin perehtyneeksi, työnantajaetuja edustavaksi asiantuntijajäseneksi johtava työmarkkinalakimies Mirja-Maija Tossavaisen 1.9.2019 alkaen 31.12.2023 päättyvän toimikauden loppuun saakka.

Erityisasiantuntija Piritta Koivukoski